

HIRLAP

On. Biblioteca Universității din Cluj
Sibiu

A timiștorontali tör-
vénysek bej. sz. 85.
(Dős. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Politikai vonatkozású híreink között ma is a török vonatkozásúak a legérdekesebbek. A szír—török határnak a szövetségesek részéről történt lezárása különböző találgatásokra adott alkalmat. A szövetségesek hírszolgálatára meglehetősen szükséges e tekintetben, mindössze annyit közöltek, hogy a hírek kiszivárgását akarják megakadályozni Szíriából és Palesztinából. Tengely-résről figyelembe részesítették az állítólagos szíriai zavargásokról szóló híreket s kezdetben néhány semleges hírforrás is a szíriai *béviszonyok* hozta összefüggésbe a határ lezárását. Annál nagyobb feltűnést keltett a Stefani olasz hírgyűjtő Ankarából származó legújabb értesülése, mely szerint Szíria és Törökország határvidékét, valamint a libanoni partvidék több szakaszát katonai övezetnek nyilvánították s a török határ közelében *jelentős szövetséges csapatösszevonások* észlelhetők. Ez a hír, melyre vonatkozóan más hírforrásból még nincsenek értesüléseink, közvetlenül Cunningham tenger-nagynak, a közelkeleti brit hajóhad főparancsnokának Ankarából való elutazása után kelt szárnyra s továbbra is Törökországra irányítják a figyelmet. A török sajtó magatartásából semmiféle oly mozzanat nem tűnik ki, mely nyugtalanságra vallana. Az ankarai lapok még mindig Saradzoglu miniszterelnöknek a köztársasági néppárt záróülésén mondott beszéde hatása alatt állanak s figyelmet szentelnek azoknak a német sajtóhangoknak is, melyek a német—török barátsági szerződés megkötésének második évfordulóját méltatják. Ezekről a német sajtóhangokról berlini jelentések nyomán politikai híreink között szintén beszámolunk.

A szovjet—angolszás viszony

Az angolszász hatalmak és a Szovjet-szövetség viszonyában figyelemreméltó mozzanatok tekinthető az a jelenség, hogy az utóbbi időben Moszkva részéről is feltűnően kidomborították az együttműködés szükségességét. Ezt nem is oly rég ily nyomatékosan csak az angolszás sajtó hangzottatta. Semleges megfigyelők szerint Moszkva újabban igyekszik szövetségei kedvében járni s komoly erőfeszítéseket tesz arra vonatkozóan, hogy a kommunizmus terjeszkedése iránti aggodalmat Londonban és Washingtonban csökkentse. Természetesen vannak, akik Moszkva e törekvéseinek őszinteségében kételkednek és ismeretes a tengelyhatalmaknak a Komintern feloszlásával kapcsolatosan nyilvánított álláspontja is, mely szerint a Szovjet e sakkuzása nem szünteti meg Moszkva propagandisztikus igényét, hanem csak egy gesztusról van szó, mellyel bizonyos aggodalmakat akarnak eloszlatni. Abban megegyeznek a vélemények, hogy Moszkvát külpolitikai megfontolások vezették és az angolszászokhoz való közeledés érdekében osztotta fel a III. Internacionálét.

A brit munkáspárt

A Komintern feloszlásának külföldi hatása szempontjából a legérdekesebb kérdés kétségtelenül az, vajjon milyen befolyással van ez a határozat az angol munkáspárt s elsősorban a brit munkáspárt.

Az angliai kommunista párt, mint ismeretes, hónapokkal ezelőtt a javaslatot fordult a munkáspárthoz, tegye lehetővé a két párt egyesülését. A munkáspárt a javaslatot éppen a III. Internacionálé tevékenységére való hivatkozással utasította vissza s

A Stefani jelenti Ankarából: Jelentős angol csapatösszevonások folynak a török határ közelében

Szíria északi határövezetét és a libanoni partvidék egyes szakaszait katonai övezetnek nyilvánították. A svéd polgári lakosságot fejszóították, hogy ellenséges támadás esetén teljes erejével támogassa a katonaságot az ellenállásban.

Német harcirepülők támadták Portsmouth délangliai hadikikötőt

maga a párt egyik vezéregyénisége, Morrison belügyminiszter népgyűléseken, ünnepélyes formában kijelentette, hogy egy oly párttal, mely idegen államot kapja utasításait, a Labour Party nem egyesülhet. Morrison emlékeztetett az angliai kommunisták háborúellenes agitációjára is, mely csak a Szovjet hadbalépésekor szűnt meg.

Ellentétek

a két párt között

A III. Internacionálé ellen emelt kifogások mindenestre a munkáspárt állásfoglalásának csak részben indokai. Az újabb fejlemények ugyanis arra mutatnak, hogy más vonatkozásban is ellentétek vannak a két párt között. Ha Moszkvának a Komintern feloszlásával az volt a célja, hogy az angol kommunisták csatlakozását a munkáspárt-hoz megkönnyítse, ez a cél mindmáig nem valósulhatott meg. A munkáspárt pünkösdi nagygyűlése ismét elutasító határozatot hozott a két párt egyesülése kérdésében. A Rador is ismertette az DNB-nek azt az anszterdami jelentését, mely szerint a munkáspárt közel két millió szavazattal hétszáz ezer elle-

nében visszautasította az egyesülési indítványt.

A Labour Party elutasító

határozatának visszhangja

A munkáspárt állásfoglalásának a Labour Party eszméivel való közelálló külföldi körökben is élénk visszhangja támadt. Így a svéd *Socialdemokraten* című lap véleményét az NST stockholmi jelentése szerint abban foglalta össze, hogy „a svéd munkásmozgalom elégtellel veszi tudomásul a brit munkáspárt határozatát, mert az teljes mértékben megfélemlíti a svéd munkáspárti felfogásának”. Más semleges jelentések rámutatnak arra, hogy az angol munkáspárt komoly, kormányképes párt. Már régen a forradalmi eszközök használata ellen nyilatkozott s teljes határozottsággal a demokrácia és angol hagyományok jegyében jegyében működik. Mint ismeretes, a brit munkáspárt nem akarja megszüntetni a királyságot sem. A svájci *Volksrecht* című szocialista lap nyíltan célszát tesz arra, hogy a Komintern feloszlásával csak a legfőbb kifogás esett el, de nem építettek még hidat a két párt között. A

lap szerint az angol kommunistáknak aa idők szelleméhez alkalmazkodó taktikája nem elegendő az ellentétek áthidalásához. Alkalmazkodniuk kellene a munkáspárt felfogásához és módszereikhez. „Ha a III. Internacionálé szervei mindenütt feloszlanak, ha tagjai a demokratikus szocializmus mellett döntenek, ha a fegyelméletten beolvadnak a szocialista pártba, ha a szocialista mozgalom politikai szétszórtságát ezzel valóban megszüntetik, Moszkva elhatározásának történelmi fontossága lenne. A munkásmozgalom ebben az esetben megszabadult volna a demagógiától”, — írja a svájci lap. A sok fenntartás, a sok „ha” eléggé mutatja, hogy a két párt egyesülése előtt még konoly akadályok állanak, viszont ma még kérdés, hogy melyik részről tesznek majd nagyobb engedményeket. A jelek a brit munkáspárt hajthatatlanágára mutatnak, kérdés tehát, hogy elfogadják-e azt a módosított javaslatot, mely szerint a kommunista párt feloszlanék és tagjai egyenként lépnének be a Labour Party-ba. A fent idézett *Socialdemokraten* úgy véli, hogy ez a megoldás nem sokban különböznék a kommunisták eredeti javaslatától. (—r)

A politikai arcvonal

Szíria és Törökország határvidéke szigorú szövetséges katonai ellenőrzés alatt áll

Ankara, (Stefani). Az Ankarába érkezett legújabb jelentések szerint a szír—török határzárát tegnap részben felfüggesztették s a Taurus-expressz Szíria irányában ismét közlekedik.

Ankara, (Rador). A Stefani tudósítója jelenti: Szíria északi határövezetét, mintegy száz kilométer mélységben, továbbá a libanoni partvidék több szakaszát katonai övezetnek nyilvánították. Ezekben az övezetekben külföldiek nem tartózkodhatnak s a közlekedés a polgári személyek számára is tilos. Szíriával és Libanonnal minden összeköttetés, még a távbeszélő összeköttetés is megszakadt.

Másrésről közlik, hogy jelentős, főleg angol csapatösszevonások történtek a török határ közelében. A határvidék szigorú szövetséges katonai ellenőrzés alatt áll.

A német—török barátsági szerződés második évfordulója

Berlin. A német—török barátsági szerződés aláírásának második évfordulója alkalmából a németországi lapok nagy cikkben foglalkoznak a szerződés jelentőségével. A *Deutsche Allgemeine Zeitung* többek között rámutat arra, hogy a Németországgal kötött barátsági szerződés Törökországgal lehetőséget nyújtott arra, hogy békének biztosítását az Angliával kötött szerződés keretében is megvalósítsa. A német—török kapcsolatokat a feltétlen reális politika jellemzi. A *Völkischer Beobachter* című berlini lap cikkében emlékeztet

Izmet Inönü köztársasági elnök legutóbbi beszédének azon ígéretére, hogy Törökország mint a múltban, most is kitart amellett a célja mellett, hogy megővja az ország békéjét. A lap a német—török barátsági szerződés 1940 június 18-án történt aláírását, a fiatal kemény Törökország politikája zárukövének mondja. A német—török baráti és megnemtamadási egyezmény az elmúlt két év alatt az angol—amerikai csábítások és fenyegetések ellenére is gyümölcsöző politikai és közgazdasági alapnak mutatkozott. — írja a német lap.

NST-jelentés Cunningham ankarai utjáról

Ankara. A német távirati iroda részletesen beszámol a Nemzetközi Sajtótudósítónak Cunningham tenger-nagy, közelkeleti brit flottaparancsnok

ankarai látogatásával foglalkozó jelentéséről. Az NST jelentése a többi között rámutat arra, hogy Cunningham látogatása is angol kezdeményezésre

történt, mint előzően a közelkeleti brit légierő főparancsnokának, Douglas tábornoknak és a közelkeleti angol szárazföldi erők főparancsnokának, Wilson tábornoknak törökországi látogatása. Cunningham tenger-naggyal tehát rövid idő alatt már az angol haderő harmadik vezéregyénisége hagyta névjegyet Ankarában.

A BRIT BEALLÍTÁS

Angol részről ezeket a látogatásokat szembeéltő módon kövölték a nyilvánossággal, melyben a fősúlyt a feltűnő beállításra és a riasztó következtetésekre helyezték. A főszerepet ebben a tekintetben a szövetségeseknek a tengely ellen szándékolt olyan katonai cselekményei játszották, amelyek Törökországot érinthették. Minden alkalommal azt a hitet keltették, hogy az angolok által kezdeményezett katonai megbeszélések főtárgya Ankarában, Törökország jóakarata magatartása, sőt részvétele volna.

A TÖRÖK ÁLLÁSPONT

A török felfogás szerint nincsen szó másról mint katonai udvariassági látogatásokról. Ez azonban nem zárja ki a lehetőségét különböző megbeszéléseknek és technikai érintkezéseknek, mint ahogy szokásos két szövetséges ország között.

Ez a szövetség azonban csupán védekezésre tekintendő és az rendeltetése hogy azokat a mai török érdekeket vé-

delmezze, amelyeket a mai török kormány tett magáévá.

Izmet İnönü köztársasági elnök legutóbbi beszéde, amelyet a köztársasági néppárt nagygyűlésén tartott An-

karában ebben a tekintetben meggyőző erejű. İnönü elnök, mint államfő és mint a párt elnöke újból leszögezte Törökország azon egyetlen elhatározását, hogy fenntartsa a békét.

A katonai és polgári ellenállás megszervezése Svédországban

Stockholm. (DNB). Hansson svéd miniszterelnök a parlament egyik bizottsági ülésén válaszolt Handerson jobboldali képviselőnek és a Svenska Dagbladet szerkesztőjének egy kérdésére, amely arra vonatkozott, hogy a svéd polgári hatóságok kaptak-e utasítást és milyen mértékben a fegyveres erővel szemben való ellenállásra, amint ezt a svéd hadsereg főparancsnoksága előzőleg elrendelte.

A miniszterelnök kijelentette, hogy ilyen természetű utasítást március 5-én küldött a vidéki közigazgatási hatóságoknak. Minden olyan közlés, amely az ellenállás megszüntetéséről szól, hamis

—mondotta a miniszterelnök, majd hozzátette, hogy a polgári hatóságoknak minden eszközzel a katonaság segítségére kell lenniük az ellenállásban. Amennyiben a központi közigazgatással a kapcsolat megszakadna, akkor a tartományi közigazgatási hatóságoknak a községi közigazgatással együtt a lehetőség szerint a haderővel való egyetértésben, kell megszervezniük az ellenállást, úgy hogy ez a leghatályosabb legyen. Világosan értésére kell adni a lakosság-nak, hogy kötelessége minden erejével a katonai és polgári ellenállás támogatása — fejezte be nyilatkozatát Hansson svéd miniszterelnök.

Az angol király északafrikai jelenlététől a De Gaulle-Giraud viszály elsimítását remélik

Amsterdam. (DNB). A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti:

Az angol kormány VI. György király északafrikai látogatásának hírével lepte meg a világot. VI. György az 1939-ben tett franciaországi útja óta nem hagyta el az angol szigetországot.

Észak-Afrikában az angol királyt a hadügyi és légügyi miniszter kísérte el. A csapattesteknél tett látogatás során Eisenhower amerikai tábornokot a „Bali” érdemrenddel tüntette ki, ami a lordi címmel jár.

A svéd lapok szerint a Churchill magánrepülőgépén Észak-Afrikába utazott angol király látogatásának egyik főcélja lenne, hogy olyan benyomást keltsen az amerikai hadsereg körében, amely alkalmas volna az angol és az amerikai hadsereg tagjai közötti viszony szívélyessé tételére. Más svéd újságírók szerint a célokhoz sorozható a De Gaulle és Giraud tábornokok közötti egyezmény megkötése.

Az angol király távoleté idejére Londonban koronatanácsot neveztek ki, amelyen a király öccse, a gloucesteri herceg elnököl.

AZ ANGOL KOMMUNISTA PÁRT NEM TEKINTI LEZARTNÁK A CSATLAKOZÁSI JAVASLAT ÜGYET

Bern. (DNB). Az Exchange Telegraph című londoni lap az angol kommunista pártnak a munkáspárthoz való csatlakozási javaslatával kapcsolatban — mely javaslatot a munkáspárt részéről visszautasítottak — ismerteti a kommunista párt elnökének hivatalos nyilatkozatát. Ez a többi között ezeket tartalmazza: „Sajnálatos ténynek tartjuk, hogy a munkáspárt visszautasította egyesítési javaslatunkat. Az angol kommunisták azonban, e visszautasítás ellenére, továbbra is készek együttműködni a munkáspárttal a hajlandók tárgyalásokba bocsátkozni a munkáspárt végrehajtó bizottságával.”

MOSZKVA DIPLOMACIAI MEGBIZOTTSÁG ALGIRBAN

Ankara. (Stefani). A szovjet kormány, Eisenhower amerikai tábornok, főparancsnok hozzájárulásával, diplomáciai képviselőt küldött Algírba. A szovjet diplomáciai megbízott hivatalos neve: „a külügyi népbizottság észak-afrikai delegátusa”.

A szovjet megbízottat Algírba érkezésekor az angol és amerikai hatóságok, Giraud tábornok társaságában, szíves fogadtatásban részesítették.

SIKORSZKI MOSZKVÁTÓL VARJA A HELYZET TISZTÁZÁSÁT

Berlin. A német lapok Damaszkuszról származó értesülésekre hivatkozva azt írják, hogy Sikorszki tábornok, a lengyel emigráns kormány elnöke, aki jelenleg a közelkeleti lengyel

csapatok körében tartózkodik, Bagdadban nyilatkozatot adott sajtó munkatársainak. Sikorszki kijelentette, hogy május 4-iki nyilatkozatához nincs mit hozzáfűznie: a szovjetországi lengyel viszonyban felmerült akadályok elhárítása és a megértés utjának egyengetése szerinte Moszkvától függ.

Sikorszki egyébként ismételt hangzott, hogy lengyel részről ragaszkodnak a szovjet területen élő lengyelek kiutazásának lehetővé-tételére vonatkozó követelésekhez.

LEMONDOTT A LONDONI EMIGRÁNS JUGOSZLAV KORMÁNY

London. (Europapress). Jovanovic, az emigráns jugoszláv kormány miniszterelnöke, tegnap Péter eskirállynak benyújtotta kormányának lemondását. A lemondást Péter eskirály elfogadta.

SPANYOL-MAROKKÓ FŐBIZTOSA IS RÉSZTVEZ A LEGFELSŐ HADITANÁCS ÜLÉSÉN

Madrid. (DNB). Orgaz tábornok, Spanyol-Marokkó főbiztosa repülőgépen Madridba érkezett. Hogy ott a legfelső haditanács ülésén résztvegyen.

Madrid. Moreno tengernagy, spanyol haditengerészetiügyi miniszter vendégül lát-

Meghökkenítő tudósítás

A timis-temesmezejei Csanád Mare-őcsesánád községben első áldozók ünnepe volt a napokban. A hír önmagában nem rendkívüli. Tudják, hogy a római katolikus egyház papjai szívükön hordják a gondjaira bízott gyermekek vallási nevelését. A gyermekek első áldozása tehát az illő benső áhitattal megy végbe, és e lelki eseménynek külső nyomatékossággal való kifejezése is megtörténik. Ünnepe hangulat a szűfolt templomban. A szülők ott akarnak lenni, hogy lássák gyermekeik első áldozását. A gyermekek pedig ünnepi ruhában jelennek meg, ha módjuk van rá. Sajnos, sokszor nincs rá módjuk. Vannak igen szegény gyermekek, akiknek a szülők nem tudnak az első áldozáshoz hagyományosan illendő szép vagy új ruhát adni. Ilyenkor aztán megmozdul az adakozó és leleményes szeretet, amely — amint az említett községben történt — egyforma fodros ruhácskába öltözteti a szegényeket — békebeli függöny darabjaiból: Isten legszebb díszesetként, az első áldozók nagy öröme, a szegény szülők megnyugtatásáért, valamennyiünk lelki biztonságáért.

Az örvendetes mozzanatok mellett, olvasván a csanádmaré-őcsesánádi

templomban megtörtént első áldozás híre, rá kell döbennünk olyan hiányokra, amelyeket nem szabad szó nélkül hagynunk.

Hogyan történhetett meg, hogy — amint a tudósítás írja — volt az áldozók között olyan béresfiú, aki kapálás közben, a gazda gyermekétől tudta csak megtanulni a miatyánkot? Kortörténeti szomorú jelenség ez. Jelenlét azt, hogy azt a béresfiút szülei nem tanították meg a legszebb imádságra, amely pedig éppen olyan szükséges, mint a falat kenyér. De ha árva gyermek lenne, akkor is valahol hiba történt. Mert annak nem szabad megtörténnie, hogy egy tizenöt éves katolikus gyermek ne tudja a miatyánkot! Erdemes lenne kinyomozni, miképpen történhetett meg az eset. Meg kellene nyugtatnunk a meghökkenést, amelyet okoz. Csak abban reménykedhetünk, hogy valami egészen szokatlan esetlegességről van szó, amelyből nem szabad a legkevésbé sem általánosabb következtetésre jutnunk.

Meggyőződésünk, hogy az illetékesek tudomást szerezvén a csanádmaré-őcsesánádi és környékbeli analabétkéről és a miatyánkot nem ismerőkről, helyreítik ezt a csorbát.

ta a portugál haditengerészet főparancsnokát s vele több spanyol tengeri támaszponton látogatást tett.

AZ EMIGRÁNSOK KIZÁRJÁK KÖRÜKBŐL A LENGYELEKET?

Berlin. (Transkontinent Press). Londonban megalapították a megszállt országok parlamenti képviselőinek egyesületét, amely azt a feladatot tűzte ki maga elé, hogy ápolni fogja az „egyesült nemzetek” között már fennálló kapcsolatokat. Az egyesületben képviselve van Norvégia, Hollandia, Belgium, Luxemburg, Franciaország, az egykori Jugoszlávia és Csehszlovákia.

Feltűnő — állapítják meg Berlinben — hogy erről a jegyzékről teljességgel hiányoznak a lengyelek, — ami azt jelenti, hogy vagy kizárták őket, vagy pedig ők maradtak távol az egyesületből.

Jelentéseink a harcaterokról

Kaspi-tengeri hajócsoportokat és volgamenti fegyverkezési üzemeket bombázott a német légi erő

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcateren a tegnapi nap nyugodtan telt el.

A légi erő éjszakai támadásokat intézett Asztrachánál ellenséges hajógyűlékek ellen és a Volga alsó folyásánál hadfelszerelési üzemek ellen. 4 teherhajót, összesen 11.000 tonnát ürtárolással elsüllyesztettek, egy további közepes nagyságú ellenséges kereskedelmi hajót pedig megrongáltak. A bombáktól eltalált ellenséges ipari telepeken nagy rombolások támadtak.

Egy vegyes szovjet bombázó repülőgép-kötetek támadást intézett a Fekete-tengeren egy német utánpótlási

hajókaraván ellen és ez alkalommal a haditengerészet és a légi erő 5 szovjet repülőgépet lőtt le.

Június 18-ra virradó éjszaka nehéz német harc; repülőgépek egy köteléke támadást intézett Dzsudzseli algériai kikötője ellen.

Csekély számú ellenséges repülőgépeknek a német birodalom területe fölött végrehajtott éjszakai zavaró repüléseinél bombákat nem dobtak le.

Német harc repülőgépek egy köteléke az elmúlt éjszaka Portsmouth hadikikötőt nehéz ürméretű bombákkal támadta meg. Más repülőgépek Anglia délkeleti részén egyes célpontokat bombáztak.

Angolszász repülők bombákat dobtak a Vezuv környékére

Róma. (Rador). Az 1119-ik olasz hadijelentés:

Német repülőgép-kötetek több bombát dobtak az algériai Dzsudzseli kikötőjére. Az ellenséges légi erő csütörtökön szicíliai és calabria helységeket, valamint kisebb vezuvkörnyéki községeket, köztük Pompeji bombáztak. A harc jelentéktelen. Comiso környékén az olasz vadászipilót egy Spittfirs-mintájú ellenséges repülőgépet lelőtek.

A hadijelentés kiegészítésül közlik, hogy a bombázott helységeken két halott és tizenhat halálos áldozata volt a támadásoknak.

NAPOLY BOMBÁZÁSÁNAK ALDOZATAI

Róma. (Rador). A Popolo di külön tudósítója jelenti lapjának, hogy

Bolgár nemzeti szövetséget létesítenek

Szofia. (DNB). A nemzeti erők összpontosítása érdekében, amelyen a kormány belterjesen dolgozik, a képviselőház törvényjavaslat tárgyalását kezdte meg. A törvényjavaslat bolgár nemzeti szövetség létrehozását írja elő. A szövetség célja, hogy az állam és a nemzet érdekeit minden téren megvédje. A szervezetnek módja lesz arra, hogy — a kormány részéről kapott támogatással — minél szorosabb kapcsolatot találjon a széles néprétegekkel.

ELPUSZTULT A DÜSSELDORF SVÁJCI KONZULÁTUS ÉPÜLETE. A Stefani iroda jelenti, hogy a Düsseldorf ellen intézett legutóbbi szövetséges légi támadás alkalmából az ottani svájci konzulátus épülete teljesen elpusztult.

MEGHALT A LEGNAGYOBB SZERB MATEMATIKUS. (Belgrád). Petrovics Mihailon szerb tudós, bírádi egyetemi tanár, több külföldi, többek között a német és olasz tudományos akadémiák tagja, 75 éves korában meghalt. Petrovics a legnagyobb szerb matematikus volt (DNB).

NYILVÁNOS KALODÁK BELGRÁDBAN. (Belgrád.) A belgrádi piacokon nyilvános kalodákat állítottak fel. Ezekben helyezik el mindazokat, akik a Belgrádba hozott élelmiszereket elrejtik és feketepiacon értékesítik. A kalodákon a következő felirat olvasható: „Zöltséget és élelmiszert rejtgettem, hogy gyorsan meggazdagodjak és ezzel szegény polgártársaimat cheztetem.” (Transkontinent Press.)

TÜZHÁNYÓ KITÖRÉSE MEXIKÓBAN. (Madrid). A mexikói Caracuta nevű tüzhányó kitöréséről érkezett jelentések szerint a kitörés rendkívüli hevessége volt. Több nap óta állandóan szélesedő lávafolyam hömpölyög aia. A tüzfolyó több falut elöntött, amelyek lakói elmenekültek. A tüzhányó kitörése nagy kárt okozott a termésben (Rador).

Dr. Kálay Béla
gyermekorvos telefonszáma Aradon
26-06.

Az Uraniában
Vasárnap 11.30 órakor **matiné**
30 lejes
helyárakkal.

ISKOLÁINK SZÍNE ELŐTT

A lelki és anyagi gazdagodás útját építik brasovi-brassói református középiskoláink

MASODIK KÖZLEMÉNY

Nagy József cikksorozata

Braşov-Brassó, június.

Ez az iskola együtt született a mai századdal. Nem a naptári, de a történelmi időszámítás szerint. Azzal a századdal született, amely észrevette, hogy a békevilág kvaterkázó „beamerjeinek” lejárt. Azzal a századdal, amely talán tulságosan is hangsúlyozta az észszerű termelés, az iparosodás jelentőségét, hangos jelszavakkal elkapta és vitte magával az emberek tömegeit és kitermelte azt a gondolkodást, amely századunk sajtója. Azzal a századdal született, amikor hozzánk, magyarokhoz is eljutott a nyugati történet a német apáról, aki tehetségesebb fiát kereskedelmi pályára küldi és a kevésbé tehetségest hivatalnoknak. Azzal a századdal, amikor a tanárok a rossz tanulókat már nem nagyon kiüldték „suszterinasnak”, mert a kereskedők és iparosok felülről való vállvergetésének ideje is lassan-lassan kezdett kimulni a századdal. Ha maradt még belőle valami, olyan nevelésesen hat ma, hogy már nem is sértő. Arra nézve tudniillik akit kereskedő vagy iparos létre vállvergetnek.

Ebben a századunkban, ennek az iskolának éppen azt a nagy feladatot kellett vállalnia, hogy

áthidalja a szakadékokat

a humanista nevelés és a lenézett kereskedő-iparos osztály között. Ezt a szakadékokat pedig csak úgy lehetett áthidalni, ha nem a hivatalnok, latinier-osztályt húzzuk le eddigi emberi szintjéről, hanem az iparos-kereskedő osztályt emeljük fel arra a szintre, amelyet eddig soha be nem töltöttek, mert szinte az első elemiből, vagy még azt sem végezve el, kellett leülnie a „bankli” mellé. Ennek az iskolának kellett azt a feladatot vállalnia nálunk Romániában, hogy nevelje, művelje az iparos-kereskedő osztályt, számukra megadja azt a társadalmi csiszoltságot, amellyel eddig nem rendelkezett, legalulja felszegségeit és ránevelje arra, hogy van nemesebb és jobb szórakozás is a világon a fehér asztalnál, hogy megmutassa, mi a tudományok, a könyvek, a betűnek és a számok világának igazi értéke, hogy emberré tegye az iparost és a kereskedőt is, hogy ne nézzék le, hanem mint egyenrangú becüljék meg. Annak, hogy olyan nagy úr tátog még ma is sok helyütt és alkalommal az ugyanolyan körülmények között élő közép-osztályú értelmiségiek és az iparos-kereskedő osztály között, ez a kölcsönös elrontott felfogás és nevelés maradványai miatt van. Ennek az iskolának éppen az volt a feladata, hogy rámutasson arra, nem szétágazónak, hanem egy-központúnak kell lennie mindkét nevelési iránynak, hogy az ügyvéd, az orvos, a mérnök, a tanár és a tisztviselő az iparossal, a kereskedővel kezert foghasson — az emberi magaslapon...

A Szeretetház kapuján át jutok az udvarra, ahová nagyon magasról tekintenek alá a Halász Kálmán mérnök stílusát azonnal eláruló hatalmas ablak-szemek, legkorszerűbb iskolaépületünk, a református kereskedelmi iskola ablak-szeméi. Teli van az udvar piros-sapka leányokkal, akiknek most talán az a legnagyobb gondjuk... de ne beszéljünk most gondokról, amikor ez a sok gyerek-leány maga a gondtalan, boldog ifjúság, a folytatás, az „élet megy tovább”-jának feltétele.

Az iroda széles ablakán benéz a Cenk, ez a hatalmas zöld elefánt. Hátán könyvednek cipeli a lecsüngő felhő-terhet, amelyik itt ül a város felett. Hivatása iránt való meleg szeretet érzik, sugárzik

Dániel Viktor rektorprofesszor

minden szavából, mikor elmondom, mi járhatbar vagyok...

— A tanulás kora ez a mi korunk — indul a beszéd. — Ugy vagyunk ma ezzel, mint a cukorral. Amikor nem adták jegyre, volt bőven, senkinek sem jutott eszébe, hogy halmozson belőle, hogy ott vásárolja, ahol éri. Régen a tanulásra kényszeríteni kellett szülőt, gyermeket egyaránt. Éveken keresztül kellett szüntelen biztatással, propagandával a szülők tartsák felé fordulnia minden iskolának, annyira nem akarta megérteni senki, mennyire fontos, hogy éppen iparos és kereskedő társadalmunknak adjunk megfelelő nevelést, hogy éppen tanultságuk folytán tudnak eljutni arra az emberi magaslatra, ahol az érvényesülésnek is tágabb a tere. Ma a szülők valóságilag megrohmozkák az iskolát. Az ország minden részéből jönnek, első-sorban protestáns szülők, hiszen iskolánk református leány-középiskola.

— De van is jövője az itt végzett leánynak és a kereskedelmi iskolában végzett fiúnak is. A kereskedelmi iskolát végzett ifjember ma „konjunkturális cikk” nemcsak egyéni, de elsősorban népi szempontból. Nem szabad sohasem elfelejtenuk, hogy ebben az új világban egészen új és más kereskedelmi lélekre van szükség, amely elsősorban a saját népe életébe kapcsolódik bele. Ez a kereskedelmi lélek nem viselheti magán a nemzetközi üzorsora-lélek ismérveit, ez a lélek nem lehet többé csak magára tekintő ego-centrikus lélek. Ennek a jelkíségnek éppen az a célja, hogy kisebb-sé életünk gazdasági életét szövetkezetekbe tömörítse. Szakképzettség nélkül pedig az egész szövetkezeti élet ábránd, a delibábkergetés hiábavaló szalmalángja. Népiünk egészséges gazdasági megszervezése

képzett emberek

nélkül lehetetlen és elképzelhetetlen. Annál inkább megvalósítható, hiszen ma a tanítás olcsó!

A rektorprofesszor látja arcomon a kérdőjelet és azonnal szakszerűen felvilágosít. Hadd rögzítem ide:

— Sohasem volt ilyen olcsó a tanítás, mint ma, — ismétli, — hiszen ma egy hizott disznó árából egy gyermek egész évi tandíja, internátusi, konviktusos díja, könyvei, ruhái, felszerelése kitelik. Az idén például a teljes ellátás, tandíj stb. ára iskolánkban évi 31.000 lej volt. Könyvi kiszámitani, hogy régebben milyen viszony volt egy hizott disznó ára és egy évi díj között. De ha nem lenne ilyen olcsó a tanítás, akkor is mindent meg kellene tennie minden szülőnek, hogy gyermekét taníttassa, mert csak az ad maradandó értéket és csak az tartja meg népiünket, amit tanul és amennyit tanulása folytán fel tud mutatni a népek nagy versenyében.

— Iskolánk a szó teljes értelmében igyekszik az életre nevelni. A tanulók nemcsak az iskolai szövetkezet munkájában készülnék a mindennapi élet feladatainak jövődől elvégzésére, hanem résztvesznek az iskola minden gondjában. Jószántukból őrzik a belső rendet, amely sok mindenben önállósá teszi őket. De ez a célunk is, hiszen a tanulás nem reprodukálásra, hanem önálló gondolkodásra való nevelés. A közösséget való munka, az áldozathozatal már hagyományunk iskoláinknak. Ez annál inkább megvalósulhat most, mert a közösség szolgálatára való nevelés most már nem csak a fiu-kereskedelmi iskola internátusában, de a leánybennlakók Szeretetházában is 1943. január 1-től a tanári kar kezében összpontosul.

A Szeretetházal

az első világháború befejezésekor, 1918-ban alapította a brasovi-brassói református egyházközösség. Otthont akart teremteni a különféle iskolákban

tanuló ifjúságnak. 1919-től kezdve az akkor megalakult református polgári leányiskolát, a későbbi leánygimnáziumot és a felsőkereskedelmi iskolát helyezték el benne, ugyszintén ez iskolát leánytanulóinak bennlakását is.

— Az idén ünnepli 25 éves fennállását ez a szép hivatást betöltő intézmény. Egy évszázad alatt nagyszámúban tanultak falai között társadalmi életünk minden rétegének gyermekei és vitték magukkal a kalvinista nevelés puritán szigorúságából fakadó hűségnek, önfeláldozó lemondásnak és józan gondolkodásnak szellemét. Az intézmény szervezetét állandóan fejlesztették, tökéletesítették annak vezetői, és a „semper reformari debet” elvének megfelelően korszerű újításokkal erősítették. Több üdvös újítást valósított meg a jelen iskolai év folyamán is a főfelügyeletet gyakorló református püspökség, elsősorban Nagy Ferenc püspökhelyettes gondoskodó szeretete egyrészt a Szeretetház technikai felszerelése, másrészt személyi kérdéseiben, hogy ifjúságunknak még gondosabb és melegebb otthont, jó egészség és olcsó ellátást biztosítson. Jelenleg 62 tanuló van felférőhelye itt, de jövőre a nagy érdeklődésre való tekintettel a Szeretetház előjárósága, élén Csia Pál esperes-lelképásztornal és dr. Szele Béla főgondnokkal, bővítésről gondoskodott, úgyhogy sokkal több leánytanulót tudunk elhelyezni a szeretet hajlékában.

A folyó évi statisztikáról érdeklődöm.

— A leánygimnáziumba 128 tanuló volt beírva, tizennyolccal több, mint tavaly. A fiu-kereskedelmi iskolánkban a folyó évbe 85 beírt tanulója volt, huszszal több, mint tavaly. Ebben az iskolában a folyó évben csak az I—IV. osztály és a VII. osztály működött. Jövőre a jelentkezőktől tesszük függővé, hogy a VIII. osztályon kívül felállítjuk-e az V. osztályt is. Az V. osztálynak a felállítása azonban nagyon valószínű, mert a kereskedelmi pályán való elhelyezkedés sokféle előnye igen sok, alsó gimnáziumot végzett fiut hoz hozzánk, akik így részesevé lehetnek majd és talán iránnyitói is annak a jövődőlben kibontakozó életnek, amely

a Széchenyi igazságát

hirdeti éppen a kis nemzetek számára. itt, keleten, kelet—nyugat találkozáján reámutatva arra, hogy a kis nyugati nemzetek nagyságát éppen a művelt kereskedelmi rátermettség, a Kálvin értelmelte kapitalizmus biztosította és biztosítja. Leiki nagyság nélkül minden kereskedelem feltétlenül kalmárkodás, minden tőkegazdálkodás feltétlenül üzorsorává lesz. A nemzet „palléroztottsága”, ahogy Széchenyi mondja, csak művelt gazdagság és a gazdag műveltség útján érhető el...

Hazafelé menet ősi száz polgárházak, régi iparos és kereskedő dinasztiaik otthonai között visz az utam. Az évszázadok óta élvezet kiváltságot ők valóban felhasználták arra, hogy gazdagodjanak és művelődjenek. Egy kicsit elkéstem vele, hogy tőlük tanuljunk. De jobb később megtanulni a tanulást, mint soha.

CORSO-moz', Arad

Minden vasárnap délelőt

**30 lejes
matiné**

A horvátországi németek

A horvátországi németek helyett négy törvényrendelet szabályozza. Az első még 1941 év nyarán jelent meg. Ez a rendelet csak nagy vonalakban szabályozta a németiség helyzetét és a német népesoport jogi személyiséggel ruházta fel. A következő három törvényrendelet 1941. október 30.-án jelent meg, s ezek részletesen körülírták a német népesoport jogi helyzetét. E törvények egyike a népesoport vezetőjét „Staatsdirektor”-nak nevezte ki és biztosította a németek számára nemzeti-ségiük szabad gyakorlását s anyanyelvük szabad használatát. A törvények értelmében megfelelő számu tisztviselőt illeti meg a német népesoportot. A németeknek jogukban áll az egyenruha viselese és a jelvények alkalmazása.

A németek számára a legnagyobb nehézség az iskolai oktatás megszervezése volt. Maga a horvát iskolaügy is a legnehezebb helyzetben volt, úgyhogy a német népesoport a horvát kormány támogatására egyáltalán nem számíthatott. Ma már Horvátországban a németeknek két főiskolájuk, hét középiskolájuk és 271 népiskolájuk van.

Önálló fegyveres alakulatot is szerveztek a németek. Ezeknek célja kettős. Egyrészt a németiség életét minden téren biztosítani, másrészt pedig segíteni a horvát véderőt a partizánok elleni harcban.

Ma már csak a történelmi Horvátországban és Szlovéniában élnek németek, hiszen a boszniai és hercegovinai németek hazatelepítése a Birodalomba már megtörtént. Ezenkívül még Észak-Dalmáciában él igen kisszámú németiség. A volt jugoszláv népszámlálások a horvátországi németek számát 145.000-ben állapították meg. Ezzel szemben a népesoport vezetői a horvátországi németek számát 175.000-re teszik.

A múlt év december 13-án létrehozták Eszéken a horvátországi Német Bankot. A Német Bank a horvátországi németek gazdasági életében nélkülözhetetlen szerepet tölt be. Olcsó és hosszú lejáratu hitellel látja el a németeket és általában a gazdasági élet minden vonalán támogatja őket.

Itt említhető még meg, hogy a szövetkezeti élet erős fejlődésnek indult az utóbbi időben. Minden német tagja valamilyen beszerzési, vagy fogyasztási szövetkezetnek.

Nem régen a horvát államfő a német népesoport vezetőjét, Altgayer Branimirt, aki eddig, mint Staatsführer állt a népesoport élén, államtitkárrá nevezte ki.

A fentiekben már említettük, hogy a boszniai és hercegovinai németeket hazatelepítették, most pedig legújabbán arról kaptunk hírt, hogy a horvát és német kormány megegyezett abban, hogy a Zágráb környéki szlován-német-séget is áttelepítik a Birodalomba. A zágrábi németek szervezete teljes számu jelentkezésre hívta fel a Zágráb környéki németeket.

Eszékről indult el a német férfiaknak az az első csoportja, amely önként jelentkezett német fegyveres szolgálatra. A csoportban a németiség minden társadalmi osztálya képviselve van.

A gyanus válegény

Teljes sebességgel fut a gyors. Hirtelen nagyot zökken, az utasok egymásra esnek, a fékek fülsikeltetően nyikorognak. A vonat nyílt pályán megállt.

— Mi az? Mi történt? — kérdezték egymástól ijedten az utasok.

— Valaki meghuzta a vészféket — állapítja meg egy ur.

A kalauz végigjárja a fülkékkel és mindenhová beszél:

— Ki huzta meg a vészféket?

Senki sem jelentkezik. Egy izgatott fiatalember megszólal:

— Jaj, kalauz ur, sokáig állunk még itt? Egy óra múlva lesz az esküvőm.

A kalauz összeráncolja szemöldökét, szúrósan a fiatalember szemé közé néz és gyanakodva kérdezi:

— Mondja, nem maga huzta meg a vészféket?

— Urnapi körmenet. Timișoara-Temesvárott, a római katolikus püspök székelyházban Urnapiját megelőzően holnap, vasárnap tartják az urnapi ünnepeket. Az ünnepi nagymise délelőtt 9 órakor kezdődik, és a székesegyház előtti téren felállítandó oltárhoz ünnepélyes körmenet megy. Az urnapi körmenetet Kayser Lajos pápai protonotárius, nagyprépost vezeti.

— Tízéves érettségi találkozó. A timișoara-temesvári piarista liceum 1933-ban végzett növendékei június 27-én tartják meg tízéves érettségi találkozójukat. Az egykori iskolatársak a napon délelőtt 9 órakor a piarista templomban, hálaadó szentmisén jelennek meg.

— A MIASSZONYUNKRÓL NEVEZETT ISKOLANŐVEKREK LUGOJI-LUGOSI ZÁRDAISKOLÁJÁBAN magyar és német nyelvű óvodán és elemi leányiskolán kívül négy osztályú leánygimnázium is működik, amelybe felvesszék nem csupán lugoji-lugosi, hanem más helységekből való leányokat is. Az intézetben ugyanis internátus (bennlakás) is van, amelybe már elemi iskolás növendékeket is felvesszük. A növendékek ellátása kifogástalan és igen alkalmas a Bánságban használatos három nyelv gyors elsajátítására. Érdeklődni az intézet vezetőségénél lehet. Cím: Institutul surorilor Notre-Dame, Lugoj.

— Cukorkiadás Devan-Déván. (Saj. tud.) A városi közellátási hivatal intézkedésére Devan-Déván megkezdődik a június, július és augusztus hónapokra szóló cukormennyiség kiadása. Minden személy az új élelmiszeri jegyfűzet 36. számú kenyérgyegyre összesen másfél kiló cukrot kap.

Szépségápolás

Ráncos, száraz, zsíros, pattanásos, szeplős, májoltos arcok rendezhetők.

Ny. Betegh Mária, Arad
Viceniú Babes-utca 14.

— Városi népfürdő. Timișoara-Temesvár városa a Scudier-ligetben lévő városi népfürdő használatának új díjat 40 lejben állapította meg a felnőttek, 26 lejben pedig gyermekek részére.

— Ingeny homok. Az aradi városi közüzemek igazgatósága közli, hogy a Regina Maria-uton, a színházépület és a városháza közötti szakaszon a villamosvonal építése során nagymennyiségű homok került felszínre, amely további intézkedésig minden különleges engedély nélkül ingyen elszállítható.

— Július 4-én vásár lesz Aradon. A nyári országos áru- és állatvásárt Aradon július 4-én, vasárnap tartják meg.

— Halálos ítélet Brașovban-Brașóban. Nemrég megirtuk, hogy Brașov-Brașovban hosszas hajszát követően Kraft Mihály körözött gonosztevőt. A hadbírószak többszörös lopás és rablás, gyilkossági kísérlet és gyilkossággal való fenyegetés, végül jogosulatlan fegyverviselés miatt Kraft Mihályt 38 évi börtönrre és halálra ítélte. Miután Kraft Mihályt még több más büntetellel is gyanúsították, ezekre vonatkozólag újabb vizsgálatot rendeltek el és csak ennek befejezése után kerül sor a halálos ítélet végrehajtására.

Június 20, vasárnap
R. k.: Szenthároms.
Prot.: Szenthároms.
Ort: Mindenszentek

Napkelte: 4 ó 2 p
Napnyugta: 19 óra
A nappal hossza:
15 óra és 56 perc

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdetőirodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— MARTON ÁRON PÜSPÖK HIVATALOS EGYHÁZI LÁTOGATÁSA ÉSZAK ERDÉLYBEN. A Kolozsvárt megjelenő Tribuna Ardealului június 10-1, most ideérkezett számában olvassuk: Márton Áron albániai-gyalafehérvári püspök szombaton délután Kolozsvárra érkezett. Ismeretes, hogy a püspök többnapos hivatalos egyházi látogatást tett Észak-Erdélyben, amelynek során Marosvásárhelyen, Gyergyószentmiklóson, Csíkszeredán és Kézdivásárhelyen járt. Az egyházfőt a hívők mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták, ami azt mutatja, hogy a jelenlegi zavaros időkben a vallásos érzés milyen erővel nyilatkozik meg. Márton Áron püspök a meglátogatott helységeken ünnepélyes szentmiséket mutatott be. Vasárnap a püspök Kolozsvárt nyolc papnövendéket szentelt pappá.

— Megbüntetik a gyapju be nem szolgáltatóit. A timișoara-temesvári közlemezési hivatal a maga részéről is közli a luhtenyestől, hogy az érvényben lévő rendelkezések értelmében súlyosan megbüntetik azokat, akik a gyapju megszállott mennyiségét nem szolgáltatják be a gyűjtőszerveknek.

— Éjtszakai villamosjárat Timișoara-Temesvárott. Június 18-tól, péntektől kezdve az éjtszaka félték órákor Aradról érkező vonat utasai részére a villamosvasút igazgatósága a józsefvárosi állomás és a gyárvárosi Traian-tér közötti utvonatra két kocsiból álló villamos szerelvényt állított forgalomba. A menetidő 10 lej, bérletjegyek nem érvényesek.

— Nagy visszaélést hamisított élelmiszerjegyekkel. (Saj. tud.) A cugiri-kradsiri vasúti élelmiszerraktárának kárára a bucaresti illetőségű Nazarov Georgeta hamisított élelmiszerjegyekkel nagy visszaélést követett; el. Ebben segítségére volt a férje, Nazarov Alexa vasgyári alkalmazott és annak barátja, Uhrinovskij Octavian. A vasgyári alkalmazottak és azok családtagjai ugyanis élelmiszerjegyek alapján a vándorlat élelmiszerraktárából kapták az élelmiszereket olyképpen, hogy azok árát a vállalat pénztáránál lefizetik és a lebélyegzett jegyekkel jelentkeznek a raktárban. Nazarov Georgeta a visszaélést úgy követte el, hogy saját és két társa élelmiszerjegyeire a fizetést tanúsító bélyegzést ráhamisította és odahamisította Olteanu pénztáros nevére. Azonban nem elégedett meg ezzel, hanem férje és annak barátja segítségével csalárdan megszerezte magának öbő gyári alkalmazott élelmiszerjegyeket és azokra is ráhamisította a bélyegzést és a pénztáros aláírását. Ezekről az élelmiszerjegyekről rendszerint eltávolította az eredeti nevet és más nevet hamisított azokra. A raktárban végül is feltűnt, hogy egyes alkalmazottak jelentkeztek élelmiszerekért, holott a jegyzék szerint azokat már megkapták. A vizsgálat során a visszaélés kiderült és Nazarov Georgeta többrendbeli magánokirathamisítás és hamis okmányok használata miatt. Nazarov Alexa és Uhrinovskij Octavian pedig büntérzség vádjával a develi ügyészség fogházába kerültek.

Felhívás! CORSO- FORUM- és URANIA-mozi
Aradon ezután hozza a közönség tudomására, hogy VI. 20-tól, vasárnaptól kezdve minden vasár- és ünnepnap délelőtt **matiné** lesz

30 lejes

egységes helyárrakkal.

— A piarista liceum és a magyar fiugimnázium felhívása. A timișoara-temesvári piarista liceum és a római katolikus magyar fiugimnázium igazgatósága felhívja az intézetük Timișoara-Temesvárott lakó katolikus növendékeit, hogy holnap, Szentháromság vasárnapján, teljes számban jelenjenek meg a délelőtt 9 órakor kezdődő szentmisén a piarista templomban. Szentmise után ezen intézetek tanulóifjúsága testületileg vesz részt a székesegyházi szentségi körmeneten.

— Vallásos ünnepély. Aradon, a Grădite-Mossotzy-telep református imaházában június 20-án, vasárnap, délután műsoros vallásos ünnepélyt rendeznek. A gyülekezeti ének után Szilágyi Sándor pancotai-pankotai lelkész imádkozik és előadást tart. Az iskolai növendékek pünkösdi, évszóró, templomi és iskolai verseket szavalnak, azonkívül több énekszámot is előadnak. Az ünnepély végén Szilágyi Sándor lelkész újhóli imát mond és áldást oszt, majd záró gyülekezeti ének következik.

— Halkonzertet kaphatnak a nagykereskedők. A timișoara-temesvári közlemezési hivatal közli a nagykereskedőkkel, akik halkonzertet kívánnak beszerezni, hogy ebből a célból forduljanak közvetlenül a galati Record-halkonzervgyárhoz.

— Az osztálysorsjáték ötödik osztálya kilencediknapi húzásának eredménye. (Bucuresti.) Az osztálysorsjáték ötödik osztályának kilencediknapi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 750.000 lej: 44.940; 200.000 lej: 26.976; 100.000 lej: 33.675; 35.556; 60.000 lej: 8644, 72.461, 47.849; 50.000 lej: 31.471, 49.624, 71.327, 68.716, 78.233, 16.343, 49.091, 33.694, 36.003; 40.000 lej: 20.405, 13.919, 63.603, 46.720; 25.000 lej: 59.132, 87.699. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet húztak ki egyenként 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyeresémmel. A húzás tovább folyik. Számhibákért felelősséget nem vállalunk.

FELHÍVÁS A CUKORRÉPATERMELŐ GAZDÁKHOZ

Az aradi-bánati cukorrépa-termelők szindikátusa felhívja az aradi cukorgyárnak cukorrépa-tenmelő gazdákat, hogy amennyiben neves répa-szelet helyett szárított répa-szeletet akarnak igénybe venni, ebből szándékukat a szindikátusnál szóban vagy írásban mielőbb, de legkésőbb július hó 10-ig jelentse be. Azok a gazdák, akik a répa-tenmelővel szállítják a gyárudvarra, szárított szeletre nem tarthatnak igényt. A gazdák a leszállított netto répamennyiség egy százalékát kaphadják szárított szelet alakjában. A július hó 10-én túl történő jelentkezések nem vehetők figyelembe.

— Aradi szabotázsbíróági ítéletek. A törvényszék mellett működő szabotázsbíróóság 6 hónapra munkatáborba utalta és 30.000 lej pénzbírságra ítélte Marzincsek Vilmos tipári-szapáryligeti lakost, mert a megállapított árnál drágábban adott el gabonát és a traktorral való szántásért túlzott árat számított. Ugyancsak 6 hónapra munkatáborba és 30.000 lej pénzbírságra ítélte a bíróság Chilian Cheorghét, a sanmartini-szentmártoni szövetséget elarusítóját többrendbeli szabotázás-cselekmény miatt. Cizmarian Iosif petrosani-petrozsényi lakos 20 kiló lisztet vásárolt a megengedettnél magasabb áron és azt engedély nélkül akarta elszállítani. A szabotázsbíróóság 1 hónapra munkatáborba utalta.

— MAGYAR NEMZETISÉGŰ I MÁN ALLAMPOLGÁROK NEM S ROZHATÓK BE A FEGYVERES SS-ALAKULATBA. Egy kiskoru ngyar fiúnak a német fegyveres S alakulatba való jelentkezésével kapcsolatban a romániai német népes port timișoara-temesvári körzetvezetősége a besorozott ifjú atyához ítézett átiratában elvi jelentőség tényét szegezett le. A fiu atyja ugyan is fiának önkéntes jelentkezésével a fegyveres SS-be való besorozásáa kapcsolatban levelet intézett az illetékes helyi német körökhöz és közölte, hogy a fiu a sorozóbizottság előtt nem jelentette be, hogy magyar nemzetiségű, sem pedig életkorára nézve nem adta meg a helyes adatot. Az apa levelében hangsúlyozta, hogy fia mindössze 16 éves, így a lépéséhez szülői beleegyezése lett volna szükséges. Ezt azonban annál kevésbé szerezte meg, mert szülei tudta nélkül állt sorozásra. A szülők pedig nem adják beleegyezésüket fiuk bevonulásához. A levele nem kaptak meg a szülők a német népesport timișoara-temesvári körzetvezetősége június 8-án kelt, 382/W. Sl. számú hivatalos átiratát, amelyet Willkomm G. szolgálatvezető írt alá. Az átirat egyszerűen leszűzött, hogy magyar nemzetiségű román állampolgárnak nem szabad a fegyveres SS-kötélékébe belemenni. Az illető magyar ifjút törölték a besorozottak jegyzékéből.

— Adományok. A dr. Kakuk-csecsemő-gondozó és gyermekotthon javára Szent Antal nevében Z. F. 2000, a Magyar Népközség szegényei részére N. N. 1000 lejt adományozott a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

(*) Köszönetnyilvánítások. Mindazoknak, kik a legjobb feleség, anya, nagymama, anyós és nagynéni, Schiffer Krisztina elhunyt alkalmából a benső részvét annyi bizonyítékát mutatták, ezúton mondunk hálás köszönetet. Különös köszönettel adozunk főtisztelendő Rech K. Géza apátplébános urnak az egyházközség nevében mondott bucsubeszédért, az ipari hitelszövetkezetnek és a lakóknak a koszoruért és virágért, valamint mindazoknak, kik drága halottunkat utolsó útjára elkísérték. Timișoara, 1943. június 18-án. A gyászoló család. — Mindazoknak, kik drága halottam, Meskó Lászlóné, születési nevén bakosi és or. lajtóréki Törék Paula temetésén résztvettek, rávatalára koszorút, virágot helyeztek, vigasztaló szavaikkal bánatomon nyihetni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet, Meskó László.

— Mozik műsora. Június 19, szombat. Arad: Aro: „Az árva” (Tereza Veneradi), Corso: „Bonaparte kisasszony” (Edwige Feuillère), Forum: „Az asszony és a bűn” (Viveca Landross, Gustav Diesel), Urania: „Vihar az északi tengeren”. — Timișoara-Temesvár: Apollo: „A karaván” (Michel Simon, Iza Pola, Rossano Brazzi), Atlantik: „Mama” (Benjaminio Gigli, Carola Hohn), Capitol: „Semmi újság ma este” (Alida Valli), Corso: „Fedora” (Amedeo Nazzari), Thalia: „Varieté” (Hans Moser, Atila Hörbiger). — Fratelia-Ujkisoda: Roxy: „Eg és föld között” (Gisela Uhlen).

— Ügyeletes gyógyszerterek. Június 19, szombat. Arad: Földes (Eminescu-utca), Wotsch (az állomás mellett). — Timișoara-Temesvár: Belváros: Irgalmasok (Sf. Ioan-utca 5), Gyárváros: Maszálts (Badea Cartan-tér 8). Erzsébetváros: Sárge (Porumbescu-utca 1), Józsefváros: Pildner—Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkisoda: Pannajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici.

Bélyeggyűjtők

Rendelkezésre állók állandóan válogatott bélyeganyaggal, újdonságokkal utánvoss áron. Vidéki gyűjtők érdeklődésére válasz-bélyeg és nényeggyűjtéért felvilágosítással, valamint olcsó árajánlattal szolgálók.

Vad. I. Stefan Fenyő, papetárie, Timișoara I., Alba-Julia-utca 1.

A KULTURA MUNKASAI

Mesterségetől beszél a betűszedő és a gépmester

Nyomdai gépek zugása közben gondolunk arra, hogy ötszáz esztendeje mult, hogy Gutenberg János feltalálta a könyvnyomtatást. Érdekes dolog volna végigkísérni a betű fejlődésének félvezredes útját első mesterének korszakalkotó felfedezésétől a mai napig, sokat irhatnánk arról az alázatos fiú tiszteltről, mely a nyomdász iparosokból s általában minden művelt emberből a nyomtatott betű első mestere felé árad.

Erdemes néha beszélgetni a nyomdászokkal, a betűszedőkkel és gépmesterekkel. Az iparosság elítjéhez tartoznak. Érténiük kell valamit a nyelv tisztaságához is.

— Ez természetes is, — mondja a szedő, akivel beszélünk, — hiszen ugyiszlán szakmánk a nyelv. A szedőnek nemcsak arra kell ügyelnie, hogy a kéziratot ügyesen és szép formában szedje ki, hanem arra is, hogy a kéziratban esetleg hibásan leírt szavakat helyesen szedje ki. Minden nyomdában ott van a helyesírás szabályzata arra az esetre, ha a szedőnek vagy a korrektornak valami kétsége volna. És ott van az idegen szavak szótára is, hogy azok helyesírásáról is meggyőződhessek. Szóval:

a szedő munkája igen fontos, mert ő helyez; formába a szöveget.

Egy szépen kiállított könyv olyan esztétikai élvezetet okoz, akár egy kép vagy szobor szemlélete. A betűformák szépsége, a kezdőbetűk művészi alkalmazása, a tér arányos beosztása, a fehér és fekete felületek váltakozása, a sorok szabályos rendje külön művészeti élvezet. Hát még mindennek a létrehozatala! Ezt akkor érzékeli az ember, ha áttekinti, hogyan alakult ki az egyszerű maganyomtatás a mai művész; képi-résos plakátkészítésig. Alakok, arcok, események rajzolt vagy fényképezett kliszirozása, a cinkografált autotipia-klisiek vagy fotomontázsok sokszorosítása mind valóságos művészet.

— Felemelő tudat, — mondja a betűszedő — hogy munkánk elősegíti az emberek szellemi szükségletének kielégítését. A szedőszekrény mellett sokszor eszembe jut, hogy amit kiszedelek, emberek fogják olvasni; nevetni, sírni vagy dühöngeni fognak olvasása közben és ilyenkor:

a betűk mintha önének.

Látom mögöttük az arcok sokaságát, a vidám, könnyed lelkeket, akik felületesen átfutják a sorokat, — a töprengőket, gondolkodókat, akik lassan, szótárgolva egy szívják magukba a lényegyet, mint a vizet a sivatagi homok. Látom esendes szobákban felgyulni magános fiuk arcát, akik felnézve a könyvből, hangosan felnevetnek az örömtől. Büszke vagyok, hogy én is részese vagyok ennek, hogy elősegitem a kulturát. Ilyenkor repül kezem alatt a munka.

A gépmester meg ezt mondja:

— Mikor a kliszeket vagy a mélynyomású képeket készítem, mindig arra gondolok, hogy

közlebb viszem az emberekhez a művészetet.

Ez által talán egyszer megértőbbé és szelidebbé válik az ember. A nyomdai gépekben annyi érzékeny finomság, tökéletes egymásba kapcsolódás van, a vele dolgozóktól a legnagyobb gondosságot kívánja meg. Minden gépnek külön lelke van. Talán maga ez a viszony létrehoz az emberek között egy még tökéletesebb harmóniát is.

A nyomtatás ma művészet, nem ipar. És a jövője? Az még nagyobb fejlődés, még szebb virágzás lesz. (h. d.)

Tihencs

Az autógénhegesztő

Írta: HUNYADY SÁNDOR

Nem ismertem az urat, aki szemben állt velem a vasuti kupéban. De imponált nekem. Amikor észrevettem, hogy unatkozik és beszélgetni akar, alázatosan a rendelkezésére álltam. Eleinte egálban diskuráltunk, aztán lassankint elnyomott mély, olajos basszusa. Végül csak ő beszélt, gyönyörködve a saját hangjában. Hiszen, a nyájas olvasó bizonyosan jó ismeri ezt a típust.

Elmondott egy Csehov-novellát, tisztántulíttatásban, két anekdotát, majd hirtelen így szólalt meg:

— Akarja tudni, hogy mi Amerika?

Nem várta meg, hogy akarom-e tudni? Kösörült egyet a torokán — ez gondosan kidolgozott, nagy lemezre lehetett — és mesélni kezdte, hogy a mult század végén egyszerre az a kínos meglepetés érte az amerikai rendőrséget és pénzülgőt, hogy a legvastagabb falu páncélszekrények megszűntek „betörőbiztosak” lenni.

Egymásután három betörést követtek el Newyorkban, amelyek mind azzal a szenzációval szolgáltak, hogy a kifosztott páncélszekrény acélfalán kerek lyuk tátongott. A szekrény fölfeszíthetetlen volt. Nem is feszítették föl. A tettes valami titokzatos eszközzel nyílást furt az oldalába, azon keresztül szedte ki a pénzt.

A nyomozó hatóságok a szájukat tátották. Mi lehet az a rejtélyes eszköz, amely olyan könnyedén vágta a vastag acélt, ahogy egy éles kés jár a vajban?

Megmutatták a kilyukasztott páncélszekrényeket a legkiválóbb mérnököknek. De a szakemberek sem tudtak egyebet tenni, mint, hogy bámultak.

A dolognak sokféle következménye lett. A biztosító társaságok fölemelték a betörésre vonatkozó díjtételeket. A fenyegtetett bankok és más vállalatok pedig óriási titkalmat tűztek ki a titokzatos betörőszemélyre, aki úgy bánt el a mázsás páncélszekrény masztodonokkal, mint a bababuttorral.

Végül meg is fogták a kasszafurót, Csikágóban. Sajnos, nem munkaközben csípték meg, hanem egy teaszalonban. Nem voltak nála a szerszámai. Nem is árulta el, hol vannak? Hiába faggatták és gyötörték.

Illetőleg nem is gyötörték. Az ilyen tehetséges embert még az amerikai rendőrségen is tisztelik. Barátságos szivarozás közben, inkább kíváncsián, mint haragosan kérdezték, hogy mi az a fenomenális találmány, amelynek segítségével ócska szivarskatulyává degradálta az Egyesült Államok összes páncélszekrényeit?

A betörő mosolygott:

— Nem árulhatom el. — mondta szelíden. — Mert ha elárulnám, akkor védekezni is tudnának ellene. Már pedig nekem ez a kenyerem. Egyszer csak kiszabadulok a

börtönből és akkor folytatni szeretném a mesterségemet.

Az érdekeltek összedugták a fejüket és eldöntötték, hogy a kasszafuró lángésznek alapjában véve igaza van.

A vállalat lassankint tárgyalássá alakult át. A rendőrség, a fináncvilág megbízottja és a betörő egyenrangú fél gyanánt tanácskozott.

A jog, igazság és a törvények ereje nagyon eltompult, amikor közvetlenül a tulajdon nyugalmáról van szó. Hogy aludjék biztonságban a pénz, amikor él egy ember Amerikában, aki keresztül tud nyulni a legvastagabb páncélszekrények falán.

— Megvesszük a találmányát. — mondta a bankok képviselője.

— Nem eladó! — felelte szerényen, de szívosan a fogoly.

Mindenféle hatalmas erő működtött a háttérben, amely szorította a hatóságokat. A hivatásos rendőrség megizzadt a szégyenkezésben, mégis belenyugodott, hogy — szabaduljon a rab, ha vall.

De a rab nem akart vallani ezen az áron sem. Vigyorgott, rázta a fejét:

— Van egy drága titkom. Megtartom. Nem engedem kifosztani magamat. A börtöntől sem félek. Jól kiálzom magam, megtanulok bent franciául.

Szóval a rab zsarolt. Még pedig annál hatékonyabb energiával, minél világosabbá vált, hogy a szabadlábban lévő társadalom milyen mohón sóvárog a titka után.

Végül is győzött az egész vonalon. Elengedték a bűntelést. Kapott a szabadalmáért egy kis készpénzt és biztos elhelyezkedést. Azóta sok idő elmúlt. A betörő nagyon megbecsülte magát. Tisztes polgár lett befőle. Békebiró, ha jól tudom, ma is él.

Ezek után én is rettenő kíváncsi lettem és megkérdeztem, mi volt az a szerszám, amivel a zsvány lyukakat tudott vágni a páncélszekrények oldalába?

— Az autógénhegesztő! — felelte utitársam nagyon nyugodtan, de mégis rendkívül határozottan, mintha egy korcsos technikai találmány születésének titkát leplezte volna le.

Nem értek az autógénhegesztéshez. És más szempontból sem tudom ellenőrizni a történet adatait. De negyedóra mulva megkontráztam magamban az egész históriát. Nem hittem el, hogy ilyen Amerika és nem hittem el, hogy ilyenek a betörők.

Meg vagyok győződve róla, hogy az egész dologból egy szó sem igaz. Mégis megírtam és továbbadom. Tíz percig mulattattott, hát ha mulattatni fog más is. Végre is olyan, mint egy modern tudórmese. Csak azt sajnálom, hogy nem tudom kottamelléklet gyanánt vele adni az eredeti elbeszélő impozáns és meggyőző basszusát.

Négyszáz munkaszolgálatos közül nyolcvan jelentkezett munkára

Timișoara-Temesvári város vezetősége tudvalevőleg elrendelte a kötelező munkaszolgálat teljesítését. Azokat, akik úgy nyilatkoztak, hogy a munkát nem váltják meg pénzzel, hanem azt tényleg elvégezni hajlandók, csoportokba osztották s az első csoportot június 15-ére munkára rendelték. Ebben a csoportba 400 lakost osztottak be: 300 férfit és 100 nőt. Ez a munkacsoport azonban nem alakulhatott meg, mert mindössze 80 jelentkező volt. A férfiak 300 főnyi csoportjából 77 jött el munkára, a 100 nő közül pedig csak 3. A városi főmérnöki hivatal 30 férfit a Sacalazului-utrá rendelt ki, 47 férfit pedig a Lipovei-utrá. A 2 nőt a Belvárosban foglalkoztatták, a kereskedelmi iskola közelében levő árkoknál. Tiaran Emil dr. alpolgármester ellenőrző körutat tett és a munkaszolgálatl kapcsolatban kijelentette, hogy mindazokkal szemben, akik a kötelező munka elvégzését vállalták, de munkára nem jötték el, a város eljárást indít. Az illetők ellen megteszik a törvényes lépéseket, hogy megbüntessék őket, ezen kívül pedig a város a munka-kötelezettség megváltási díjának kétszeresét veti ki rájuk. A munka végzésénél nem a meghatározott 5 napnak munkában való eltöltése a mérvadó, hanem az, hogy az illetők az 5 napra kiszabott munkát el is végezzék. A férfiak mindkét csoportja árkokat ás. A főmérnöki hivatal figyelembe vette, hogy a munkaszolgálatos lakosok nem földmunkások és ezért a megkövetelt teljesítményt kicsinyre szabta. Vannak olyanok, akik lassan dolgoznak és ezért mondotta az alpolgármester — lesznek majd olyanok, akiknél 5 napnál tovább tart a munkaszolgálat ideje, amíg meghatározott munkát tényleg el nem végez. Az árkokási munkálataknál az értelmiségi osztályhoz tartozó lakosok is találhatóak.

Rádió

JUNIUS 21, HÉTFŐ

BUCURESTI: 6.55—8 Hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13 Bajtársi óra. 13.50 Hírek német nyelven. 14 Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Hangverseny sebessültek részére. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek orosz nyelven. 17 Előadás. 17.30 Zenekari hangverseny. 18 Ismeretterjesztő előadás. 19 Hírek német nyelven. 19.15 Zenekar. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20 Hangverseny. 21 Rádiózenekar. 22 Hírek, sport. 22.15 Közlemények. 22.20 Könnyű zene.

RADIO MOLDOVA: 13 Zenekari előadás. 13.30 Hírek. 13.45 Zenekar. 14.30 Szóalkotó zene. 18.30 Zenekar. 19.15 Könnyű zene. 19.30 Operett-részletek. 21 Hírek.

BUDAPEST I.: 6.45 Torna. 7 Hírek. 7.15 Zene. 10 Hírek. 10.15 Zenekar. 11.15 Zongorajáték. 11.40 Felolvasás. 12.10 Zenekar. 12.40 Hírek. 14 Szalón-zene. 14.30 Hírek. 15 Délutáni muzsika. 15.30 Előadás. 16.20 Hírek németül, románul, ruszinul. 16.45 Hírek. 17 Népdalkonzorán. 17.15 Előadás. 17.30 Fuvós-zenekar. 18 Elbeszélés. 18.15 Táncczene. 18.50 Hírek 19 Közvetítés. 19.40 Énekszámok. 20 Műsoros est. 20.30 Erkel-émlék. 21.40 Hírek. 22.30 Hanglemezek. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 18.50 Német nyelvoktatás. 19 Hanglemezek. 20.15 Előadás. 20.35 Népdalok. 21 Hírek.

FORUM-MOZI. Arad

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor

matiné

30 lejes helyárak!

SPORTSEMÉNYEK

A Chinézul-CAMT szorgalmasan készülődik a vasárnapi mérkőzésre. A timișoarai-temesvári Chinézul-CAMT szorgalmasan készülődik a vasárnapi, a CFR elleni serlegmérkőzésre. Csütörtökön délután Weiss edző vezetésével folyt a munka, majd ezt követően két-kapuz edzőmérkőzés volt 2:1 (1:1) vég eredménnyel. A gólokat Losonczi és Heinemann, illetve Visky rugta.

A vasárnapi országos labdarugómisór a következő: Román - Kup a: Petrosani-Petrozsény: Jiul—FC Ploesti, Turun Severin: CFR—Universitatea. Hősök - Kup a: Lugoj-Lugos: Vulturii—Mica, Lonea-Lónya: Lonea—Unirea MV. Egyesületi - Kup a: Calan-Kalan: Metalosport—Aninoasa.

Két nehézsúlyú ökölvívópár küzdelme lesz a holnapi timișoarai-temesvári viadal kiemelt eseménye. Farkas (Chinézul-CAMT) és Cocos (CFR) nagy vetélytársak. Nagy érdekfűdéssel várják az aradi Pota összecsapását a Chinézul-CAMT újból szorítóba lépő, nagyráhi-

tott ökölvívójával, Popovits Bogdánal. Pota több évig Olaszországban versenyzett szép sikerrel. A fenti nehézsúlyúakon kívül még további nyolc pár mér össze tudását, akiknek sorában a Chinézul-CAMT és a CFR legkiválóbb versenyzőit indítják. A viadal délelőtt fél tizenegy órakor kezdődik az Apollo-mozi kertjében.

A zágrábi Concordia Bulgáriában szerepelt pünkösdkor és az AC 23 ellen 6:4 arányban győzött, míg a Lewsky-vel 1:1-es döntetlent ért el.

A dán Poulsen Kopenhágában az 1500 m-en 3:55.8-al győzött E. Andersen előtt, aki 3:58-at futott. E. Jensen az 5000 m-en 14:59.4 idővel győzött.

A magyar NB I utolsó tavaszi fordulójának mérkőzései, zárójelben az őszi eredményekkel: Szeged—Törökvis (1:6) KolAC—Elektromos (3:3), Ujvidék—Ferencváros (1:2), Újpest—Haladás (6:3), SalBTC—Csepel (2:5), Kispeszt—Szolnok (1:2), Gamma—NAC (0:3), Vasas—DiMAVAG (2:5).

Az ARO-ban minden vasárnap délelőtt **30 lejes matiné**

Apróhirdetések

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút, 17. Távbeszélő 16-95. Szőlő-ajánlatok. Összegek ezekben, Hegyaljai egybefüggő tizholdas nemesfajtakkal, épületekkel, felszereléssel 7500. — Négy és félholdas kastéllyal, felszereléssel 3000. — Muresra néző háromholdas, villa, szőlészeti lakás, felszerelés 1800. — Két hold korszerű 3-szobás szép fekvés 1450. — Négyholdas hiánytalan, jól kezelt épület felszerelés 1250. — Épület nélkül négyholdas 1000. — Háromholdas, ház, kolna felsz. 850. — Hegyközségi 3-szobás ház, magas, napos fekvés, pince felsz., szőlő és gyümölcsös kert 500. (533)

KERTIBUTORZAT, lószómatrac, gumi mosdótál, Geerz-táveső eladó. Arad, Gheorghe Jonescu-utca 17. I. em. (539)

BRADON szállóda, kaszinó-helyiség bérbeadó. Teljesen berendezve, Bora, Arad, Bratianu-utca 7/a, vagy Brad, Hunyad megye. (540)

Ma egy újabb **ARC-sláger!**

Az árva (Tereza Venerdi) az év kimagasló eseménye

Az árva (Tereza Venerdi) az olasz filmipar legnagyobb sikere

Az árva (Tereza Venerdi) Vittorio de Sica mint rendező és színész

Az árva (Tereza Venerdi) Iraslima Diman az ő asz Deanna Durbin

ORALEVELEZÉST, fordítást, német, magyar nyelven saját irógépemen vállalkozok. Címét Reclamához, Arad Eminescu-u. 4. (541)

ELADÓ 30-as gyerek-saru (szandál), jó állapotban, újonnan talpalva, Arad, Episcopiei-utca 7, 1. ajtó. (542)

ÜSTHAZ, vas- és rézüsttel eladó. Arad, Doamna Balasa-u. 38. (543)

NAGYON ügyes molnárt alkalmaz július 1-re Bisztriczky-malom, Ghioroc, Arad megye. (544)

JÉGSZEKRÉNY-asztal, kétméteres, kisebb fűrdőkád cimbádóból, jó állapotban levő eladó. Arad, Calea Victoriei 38. Tisztviselőtelep. (546)

ÚJ KARIKAHAJÓS varrógép eladó. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. (547)

KEZDŐ fodrásznót alkalmazok. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. (548)

VARRÓLEÁNYT, akinek többévi gyakorlata van, állandóan alkalmazok jó fizetéssel. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. (549)

40 ÉV körüli mindenest, aki (1) tehenet fejni tud, alkalmaz jó fizetéssel Bisztriczky-malom, Ghioroc, Arad megye (545)

Fázni rossz. A legeredményesebb és legolcsóbb fűtőanyag a pírson, köszán és szemikolsztriket

Kapható **MATHIAS WOLF** szénkereskedésében, Timișoara, IV., Bo Intineanu-u. ca 11. Telefon 31-70.

KÖTŐGÉPET, 1 drb 12-es és 1 drb 14-es, 30 cm. széles, elcséréném 6-os vagy 8-as finomságúra. Cím Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. (550)

ELVESZETT betegségyógykönyv és katonai igazolvány. Megtalálójra jutalomért adja át Janka Ludovic, Arad, Spiru Gheorghe-utca 9. alatt. (551)

KALAPOSNÓT (masamód) önálló munkarót, jó fizetéssel alkalmaz David, Arad, Metianu-utca. (552)

PLEH FÜRDŐKÁD eladó. Ugyanott ülő fűrdőkádat vennének. Arad, Fabriciei-utca 42. (553)

Timișoarai emes-ári **CORSO-MOZI** előadások 3, 5, 7, 9 kor TELEFON: 38-95
Pompás darab. Ragyogó előadásban.
FEDORA Amedeo Nazzari, Luisa Ferida, Osvaldo Valenti. Sardou remekműve.

NÉGY használt ablak, 1 használt kettős ablak eladó. Trandafirilor-u. 10. (554)

KÖZÉPKORU nő vállalná magános uriember háztartását, vidékre is menne. Cimeket „Középkorú” jelígre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (555)

FÉRFIÖLTÖNYÖK, cipők, fehéreneműk és nakkbavetű (boa) eladó. Arad, Carol-körút 28, 1. ajtó. (556)

200 DARAB fajtisza Angora-nyul. részben vagy egészben, tiszta új ketrecel együtt eladó. Cím Reclama-nál Arad, Eminescu 4. (558)

FÉRFI ÉS NŐI ruha-szabászati tanfolyam veszi kezdetét. Megyery szabósága, Arad, Banatului-ut 6. (558)

FÜRDŐBERENDEZÉS, jégszekrény, bor-és sörkímérő-asztal, mákdaráló, tizedes mérleg, villanycsillár eladó. Kossikné. Arad, Tampa-utca 3, szerb templomnál. (559)

KORSZERŰ regények, gazdasági, orvosi, állatorvosi, fogászati, stb. szakkönyvek, szótárak, nyelvtanok, lexikonok, egyéb művek, valamint új női gyanju fűrdőtrikó eladó. Megtekinthető este 8 óra után, vagy vasárnap egész délután. Roth, Arad, Sinagogei-utca 2-4. (561)

GYERMEKKOCSI, sportkocsi, mindkettő keveset használt, jó állapotban levő. olcsón eladó. Cím: Timișoara IV., Tudor Vladimirescu-sor 37, 1. ajtó. (4440)

4-SZOBÁS lakás Timișoaran, Fratelia főterén, villamos mellett, kiadó. Lippe, Fratelia, III. u. 9. (4453)

FORUM-MOZI. ARAD

Ma. B. cur. stiben, Constanțanban és S. ataban leperogó izgalmas filmesemény.

Az asszony és a bűn
Főszerepben Európa új **Greta Garbo**-ja, **Viveca Lindfors** és **Gustav Diesel**.

KERÉSEK 2 személy részére csendes, tiszta, butorozott szobát, fűrdőszoba-használattal, uri családnál. Ajánlatokat „Csendes lakó” jelígre a timișoara kiadóhivatalba kérek. (4438)

ERŐS, nagy ládák eladók. Timișoara I., Ungureanu-utca 2, a portánál. (4437)

ELADÓ szép, vajszínű gyermekgép, 32-es. békebeli új saru (szandál). Megtekinthető 10—1-ig. Timișoara II., Kunz-sor 3, főbejárat. (4435)

SZALLÍTÁSRA való borshordók eladók. Rancu Vasilie, Lipova. Regele Ferdinand-körút 43. (4182)

UTCAI szoba, szépen butorozva, esetleg konyha-használattal is. kiadó. Nem külön bejáratu szoba. Ugyanott 110 voltos porszívógép eladó. Timișoara I., Sibiu-u. 1. (4372)

KOMOLY, 3 nyelv tudásával bíró fiatal asszony elhelyezkednék tisztségben, üzletben, laboránsnőnek is menne, vagy bármilyen ehhez hasonló állást vállalna. Cím a timișoara kiadóhivatalban. (4452)

NŐI KERÉKPÁRT vennék. Cím: III. Prota Dragomir-u. 7, 1. ajtó. (4507)

MUNKÁST, ki csomagolni tud, felfogad Ufa-Demed, Timișoara IV., Preyer-utca 7. (4463)

FÉHÉRNEMŰ-varrónót, önállóan dolgozó felfogadok. Ajánlatokat a timișoara kiadóhivatalba „Kifogástalan” jelígre kérek. (4462)

ELADÓ fehér és sötétkék imprimé ruha, alig használt, jó állapotban. Timișoara I., Solderer-u. 9. (4434)

HÁLÓSZOBA-BUTOR, tömör, ó-német stílusú, eladó. Timișoara IV., Berthelot-körút 3, az udvarban, a portánál. (4422)

MINDENEST, vagy bejárónót felfogadnak. Timișoara III., Brancoveanu-u. 74. (4313)

MAGAN- és pótvizsgára előkészít lelkiismeretesen bármely tantárgyból volt egyetem hallgató. Timișoara IV., Ion Ghica-u. 4, II. em., 5. (4312)

8-ÉVES gyermek mellé keresek idősebb, művelt románul is beszélő gyermekkisasszonyt délelőttre. Ugyanott eladó tiszta, nikkelezett gyermekgép, Columbia-hordozható patefon, diófümros hálószooba. Megtekinthető reggel 9 óráig. Timișoara II., Matasarilor-u. 8. (4464)

JÓKAI-MIKSZÁTH és egyéb kifogástalan állapotban levő könyveket vennék. Ajánlatokat „Könyvbarát” jelígre a timișoara kiadóba kérek. (4346)

FÜRDŐKÁD, cimből készült, továbbá fűrdőkályha, permetező, 185 Voltos porszívógép eladó. Timișoara IV., Fröbl-u. 36, II. em., 25. (4177)

ELADÓ Rieger-gyártmányu gyapju-fűsülő, 950 mm. széles tépő-farkassal, továbbá „Petcus” gyártmányu 10-es gabona-szelektor. Érdeklődni Lidolt Károlynál. Lipován. (4178)

ÉRTELMI házaspár elhelyezkednék uri családnál az összes házi teendők elvégzése ellenében. Ajánlatokat „Tapsztalt” jelígre a timișoara kiadóhivatalba kérek. (4457)

FORUM-MOZI. ARAD

Távbeszélő 2-10 előadások 3, 5, 7 és 9 kor

Az asszony és a bűn
Főszerepben Európa új **Greta Garbo**-ja, **Viveca Lindfors** és **Gustav Diesel**.

VASGYALUGÉP (Scheping) valamint nagy, kézigolyós prés eladó. Holezer János, Lipova, Victoria-u. 36. Levelekre nem válaszol. (4180)

GAZDASÁGBAN vezetői állást keres szakképzett erőles. magános, rokkant egyén. Ajánlatokat Goschler Gyula címére Lipova, 45 szám alá küldjék. (4181)

Műselyem ingek gyártási hibák miatt **előnyös áron** kaphatók az **Industria Lănei S. A.** kiesinyben elárúsító letakatában. Timișoara, I., Badea Cârțan-tér 1.

ELADÓ hálószooba, konyhabutor, gyermeksportkocsi, cimbalom, 3+1 rádió, valamint kerevet. Cím: Cioe, Timișoara III., Carol-körút 7. (4449)

EMPIR-STILŰ, szalon-butorzat (garnitúra) brokátselyem huzattal, hatalmas álló tükkörrel eladó. Timișoara, Motilor-u. 7, 8. ajtó. (4461)

4-5-ÉVES leánykának való tavaszi kabát, ruhák, játszónadrágok, saruk eladók. Timișoara, Motilor-u. 7, 8. ajtó. (4660)

FELHÁLÓSZOBA, kerevet, íróasztal, párná, matrac, 37- és 24-es cipő eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36. (4459)

NŐI ARANYLÁNCOT találtak Timișoaran, a villamoson. Találkozósa átveheti Majthényi Károlynál. Timișoara III., General Domasneanu-utca 3. (4458)

URANIA filmszínház, Arad

Távbeszélő 12-32

Ma. A svéd filmgyártás „határköve”. Eredeti felvételek. Pompás rendezés. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor

Vihar az Északi-tengeren

MINDENES leányt, tisztát, felfogadok. Jó bizonyítvánnyal bírók előnyben. Cím: Timișoara III., Domnita Balasa-utca 33, Jäger. (4451)

EGY PAR 38-as, fekete, női félcipő, két kalap-tomp, valamint új haskötő eladó. Timișoara III., Romulus-utca 32, Willerné. (4450)

GYERMEKKOCSI, sötét kék, jó állapotban, eladó. IV., Str. Geiu 41.

RÖMIKÖVET, használt, de jó állapotban levőt vennék. Ajánlatokat „Römikő” jelígre a timișoara kiadóhivatalba kérek. (4448)

KEZAPOLÓ kisasszonyt, ki a vasondolást is érti, felfogad Martin fodrász, Timișoara IV., Dragalina-tér 15. (4447)

PING-PONG-asztal, 3-részes, sper-lemezből, olcsón eladó. Cím a timișoara kiadóhivatalban. (4446)

A freidőri cukorgyár azonnal felfogad mestereket, valamint segédkeket a lakatos-, fém-, kovács-és villamos íarból, jó fizetéssel szonkívül olcsó élelmezést kapnak a kintinban, valamint szabad lakást a gyárban. Érdek ödni a gyár irodájában lehet.

MEGBIZHATÓ bejárónót heti háromszorra felfogadnak két személyhez. Cím a timișoara kiadóhivatalban. (4445)

LIPOVAN és környékén mindennemű ingatlan eladásáról Rancu Vasiliénél lehet érdeklődni. Lipova, Regele Ferdinand-körút 43. (4179)

SÜRGŐSEN eladó elutazás miatt szerény szoba- és konyhabutor. Timișoara II., Pummer-u. 24, gyárvarosi szőlőkben, Vargha. (4456)

ELADÓ három házhely egymás mellett, Timișoaran, III. kerületben, a Hébe-utcaiban. Érdeklődni dr. Bogdánénál. Timișoara I., Bucuresti-u. 8. Távbeszélő 40-32. (4455)

CORSO-mozi, Arad

Tel. 23 64. Előadások 3, 5, 7, 9 kor

Ma. A német és francia filmművészet együttes remekműve

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

MINDENES szakácsnót, 50-év körülit, rendszeretöt, jól főzni tudót, csakis éves bizonyítványokkal bíró felfogadnak július, vagy augusztus hóra. Bemutatkozni d. e. 10—1 vagy d. u. 6—8 óra között. Timișoara I., Ion Buteanu-u., I. em. (4454)

DOBOZGYARI munkaslányokat felvesznek. Timișoara II., Str. Stefan cel Mare 49 szám.

JÓ ALLAPOTBAN levő 41-es férfi félcipő, valamint 33-as bakancs eladó. Cím: dr. Petculescu, Timișoara II., Miron Romanu-u. 8. (4303)

JÉGSZEKRÉNY, 2-ajtós, tapéta ajtó, 2 nárdredőny eladó. Timișoara, Preyer-u. 2, II. em., 13. (4444)

BOKAHARISNYA és kesztyűbélés készítését bér munkára vállalom. Cím a timișoara kiadóhivatalban. (4443)

C. A. R. RÖMIT, jó állapotban levőt, sürgősen vennék. Jelentkezni az esti órákban Timișoaran, „Európa” szálló 37-es szobájában. (4442)

KONYHABUTOR, nem egészen korszerű, 8 darabból álló, 3-ajtós szekrény, kerevet, szalon-butorzat (garnitúra), festmény, valamint több háztartási cikk sürgősen eladó. Timișoara, Blaskovics-telep, Comsa Spataru-u. 5. (4441)